

MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 29 oktober 2008

Utskriftsvänlig pdf-fil

[Läs mer om fotboll på idrottsforum.org](http://idrottsforum.org)

Den professionella fotbollens ständige, och ständigt önskade, följeslagare, "den engelska sjukan", fotbollshuliganismen, har alltsedan 1950-talet varit föremål för tidningsskriverier, lagstiftning och myndighetsåtgärder, och, relevant i de här spalterna, forskning utifrån en rad olika discipliner. Men det är inte en ny forskningsrapport om fotbollshuliganism och supportervåld som Halvdan Haugsbakken recenserar i den här uppdateringen, utan en berättelse om huliganism och våld, skriven av huliganerna och våldsverkarna själva. Danny Brown och Paul Brittle var och är hängivna anhängare av Birminghamlaget Aston Villa, och grundare av firman C Crew vars verksamhetsidé var att i fotbollens namn leva ut det missriktade engelska manliga arbetarklassidealets grundsatser, att suppa, slåss och förstöra. Nu är Brown och Brittle äldre, möjligen klokare, och i alla händelser i stånd att sätta på pränt sina erfarenheter från C Crew-tiden, och resultatet, *Villains: The Inside Story of Aston Villa's Hooligan Gangs* (Milo Books) har blivit en bok som man antingen tycker om eller inte gillar. Vi låter våra läsare själva ta ställning till var vår recensent hamnar i denna dikotomi.

Huliganhistorier från Birmingham

Halvdan Haugsbakken

SINTEF Technology and Society, Group for Schools and Education

Danny Brown & Paul Brittle

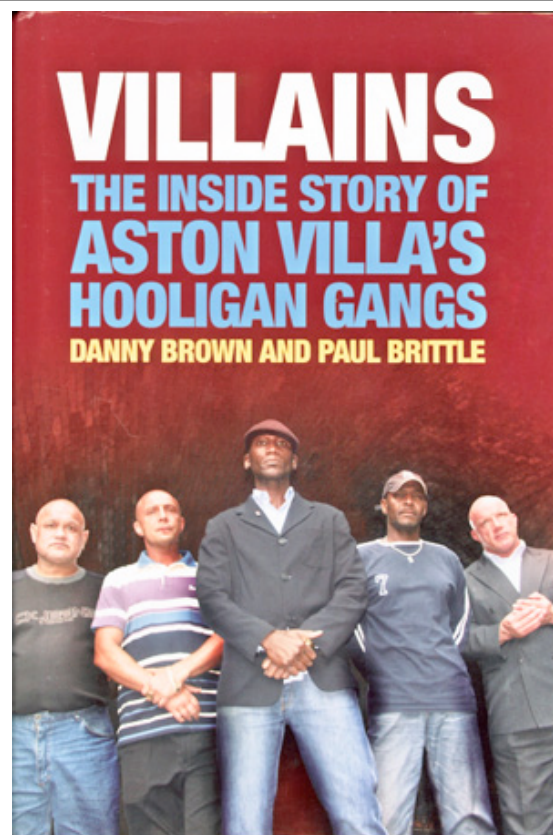
Villains: The Inside Story of Aston Villa's Hooligan Gangs

319 sidor, inb., ill.

Wrea Green, Lancs: Milo Books 2006

ISBN 978-1-903854-59-4

Vold i fotball engasjerer og skaper fort offentlig, moralsk panikk. Vold i fotball er kontroversielt, og i dag uønsket mange steder der lærkula sparkes på fotballplaneten. Siden 50- og 60-tallet - og før den tid - har det vært skrevet mangt og meget om vold i engelsk fotball, et fenomen som uttrykker seg i termen "football hooliganism". Fotballhooliganisme er også referert til som "The English Disease". Det er utvilsomt mot denne sosiale og kulturelle konteksten at boken *Villains, The Inside Story of Aston Villa's Hooligan Gangs*, må forstås opp mot. *Villains* er gitt ut på Milo Books og kom ut i 2006. *Villains* er nok bare enda en bok som føyer seg inn i rekken av den allerede enorme mengden av fotballitteratur på markedet. Men gjennom at den nå er tilgjengelig i hardcover, forsøker den å gi sin egen, unike fortolkning av verdens viktigste bagatell. Men den skiller seg ut, gjennom at den er skrevet av de som konstituerer fenomenet, eller, de såkalte slåsskjempene, som helt enkelt kalles for hooligans. Selv om hooligans referer til destruktiv, menneskelig atferd, som for eksempel vandalisme og sjåvinisme, er *Villains* preget av uhemmet dyrking av å være hard engelskmann fra Birmingham, ha en overdreven fokus og bruk av krigsmetaphorer, og til det å spille på mange bisarre beretninger om ære og skam. En slik rar historie, for eksempel, fortelles om den legendariske supportereren Pete The Greek, som blant annet som del av et veddemål kuttet hode av et kvinnelig lik og viste det fram for sin motstander. Hovedmelodien i

boka, helt enkelt, er at man introduseres for hvordan det var å være hardbarka Aston Villa-supporter før 1990-tallet. Men, ikke minst, hvordan hele dette artikulerte seg i en organisert supportergruppe eller et såkalt "firm" med navnet "C Crew". Firm er brukt om organiserte supportergrupper som har tilholdssted bak mål på hjemmebanen eller et annet sted på tribunen. I tillegg til dette, deltar hooliangjenger i organiserte slåsskamper med rivaliserende grupper fra andre fotballklubber, slåsskamper som finner sted på avtalte tidspunkter rett før eller rett etter en fotballkamp. I hovedsak er det dette man leser om i bokas 320 sider.

Villains fremstår lett som en mimrebok for "vi harde menn over 40". Altså, for de som var unge på 70- og 80-tallet, en epoke da fotballvolden i England var på sitt høydepunkt. Nostalgien regjerer i teksten. Og av og til blir det litt for meget, er jeg redd for, i den grad at det er et mer glamorøst enn edrulige bilde av vold som presenteres. For ofte handler det om "going to war", delta i "the great battle" eller å ha "a great deal of respect for that infamous warrior". Når denne tonen tildeles så mye plass, lurer man som leser på om det er noen igjen på de britiske øyene. Men likevel fortjener *Villians* å bli tatt alvorlig. *Villians* er forfattet av "ex-hooliganerne" Danny Brown og Paul Brittle, to astonvillafans som var aktive supportere og grunnleggerne av C Crew. Etter at boken kom ut markedet, beskriver de seg selv som "ikke-aktive". Boken er et forsøk på å dokumentere det indre, sosiale livet i C Crew, en av flere supportergrupper med nær tilknytning til Aston Villa. Som kjent er jo Aston Villa en av de største klubbene i England med en stor supporterskare, ved siden av Liverpool og Manchester United. Mens United eksempelvis hadde sitt beryktede Red Army, som var aktiv på 70-tallet, får vi her en innføring av hva det ville si å være en hardbarka fotballfan for Margaret Thatcher lanserte sin "krig" mot "pøbel" i fotballen. Gjennom bokens 17 kapitler følger vi stemmene til Brown og Brittle, som vekselvis bytter på å være forteller. *Villians*, vil jeg si, er en selvbiografisk tekst, men den er supplert med stemmer fra tre andre villasupportere, forfattere som velger å framstå som anonyme. Mens Brown og Brittle står fram med full identitet, vet leseren kun etternavnet eller kallenavnet til de andre forfatterne. Pete The Greek, Clarky og Andy Browne beretter også om fotballivet i C Crew.

Villains er interessant lesing av flere grunner, men er en bok som man raskt inntar en enten/eller-holdning til: du liker den eller så gjør du det ikke. Det er flere grunner til dette, blant annet forhold som språk, innhold, struktur og en stor uklarhet om hva forfatterne egentlig vil med teksten, og, ikke minst, *hvor* de vil med den. *Villains* starter veldig bra. De første 100 sidene setter deg rett inn i den tøffe oppveksten til hovedforfatterne. Språket er muntlig og direkte, men etter dette er det vanskelig å henge med hvor Brown og Brittle vil. De kjører seg fort vill, da ulike stemmer skildrer det samme – det handler om hvordan de "kriger" med rivaliserende grupper på hjemme- og bortebane, de gir utførlige beskrivelse om hvordan puber endevendes og inventar knuses, og de kunnngjør deres fiendtlige innstilling til britisk politi, som hele tiden kalles for "The Old Bill". Og det handler om respekt. Mye respekt. Denne stilen passer boken bra, men når tonen er den ene og samme fra første til siste side, kan *Villains* grense til en britisk gangsterkomedie. Fordi, forfatterne har et utrolig interessant materiale å ta av, men har liten vilje til å stoppe opp og sette historien i et større perspektiv. Dette ville *Villains* fortjene. Når dette er sagt, er boken en grundig introduksjon til en maskulin sfære fri for ekspertuttalelser - det er ingen sportsforsker, tabloid fotballjournalist eller selverklært supporterforfatter som fremstiller fenomenet, men supporterne selv. Dermed er boken befriende lesing og på ingen måter et akademisk prosjekt. Det er ingen tredjepart som skal forklare fenomenet sosiologisk. Dette er en jobb man må gjøre selv. Mens man som fotballeser for ofte må fordype seg i andres fortolkninger av hooligansime - som har en lei tendens til å bli lange forsvarstaler eller sterkt moraliserende innlegg som fordømmer vold i fotball - er *Villains* det motsatte: Den forteller om hvordan det er og var. Styrken med *Villains* er at den utforsker hva det vil si å være barsk mann fra et marginalisert miljø i det britiske samfunnet, men ikke minst, hvordan fans gikk fra å være barn til å bli mann gjennom å vise ubestridt kjærlighet for klubben de elsker.

© Halvdan Haugsbakken 2008

Köp boken från [Bokus.se](#)

Kjøp boken fra [Capris.no](#)

Køb bogen fra [Bokiboki.dk](#)

Buy this book from [Amazon.co.uk](#)

Buy this book from [Amazon.com](#)